

ด่วนมาก

ที่ กบ ๐๐๑๘.๑/ว ๕๖๓

ศาลากลางจังหวัดกระบี่

๙/๑๐ ถนนอุตรกิจ กบ ๘๑๐๐๐

๙๑ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง มาตรการในการป้องกันการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ และนายกเทศมนตรีเมืองกระบี่

อ้างถึง หนังสือจังหวัดกระบี่ ที่ กบ ๐๐๑๗.๑/ว ๖๒๓๖ ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๙๘๗๙
ลงวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน โดยให้สำนักทะเบียนทุกแห่งถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนที่เกิดจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไปให้ เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบมากที่สุด โดยกำชับให้ผู้บังคับบัญชาควบคุมกำกับดูแลเอาใจใส่ในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มิให้เกิดปัญหาทั้งทางทุจริตและการร้องเรียน แล้วนั้น

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาหรือกรณีที่สุ่มเสี่ยงต่อการทุจริตสวมตัวทำบัตรประชาชนได้โดยง่าย พบว่ากรณีการขอมิบัตรครั้งแรกจะมีความเสี่ยงสูงมากต่อการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนเนื่องจากยังไม่มีลายพิมพ์นิ้วมือและภาพใบหน้าของผู้ขอมิบัตรจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนมาก่อนสำหรับใช้ในการเปรียบเทียบพิสูจน์และยืนยันตัวบุคคลในขณะที่ขอมิบัตร และระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ.๒๕๕๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบการมีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านของผู้ขอมิบัตร และเรียกหลักฐานสูติบัตร หรือหลักฐานเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น สำเนาทะเบียนนักเรียน เป็นต้น แต่หากไม่มีหลักฐานเอกสารดังกล่าวให้สอบสวนบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอแทน หรือสอบสวนเจ้าบ้าน หรือบุคคลผู้นำเชื่อถือแทน ซึ่งหากการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่ขาดความละเอียดรอบคอบในความน่าเชื่อถือของพยานเอกสารและพยานบุคคลที่ให้การรับรองตัวบุคคลผู้ขอมิบัตรว่าเป็นเจ้าของรายการบุคคลในทะเบียนบ้านและสูติบัตรที่แท้จริง อาจทำให้เกิดการสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนมาตั้งแต่ต้น เช่น นำตัวบุคคลผู้ขอมิบัตรสวมรายการบุคคลในทะเบียนบ้านและสูติบัตรของผู้ที่ตายไปแล้ว แต่ยังไม่ได้มีการแจ้งตายและจำหน่ายออกจากทะเบียนบ้าน เป็นต้น และสาเหตุอีกประการหนึ่งเกิดจากตัวบุคคลพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้ปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ระมัดระวังป้องกันการทุจริตซึ่งอาจทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอาศัยช่องว่างจากการปล่อยปละละเลยดังกล่าวนั้น กระทำการทุจริตด้วยการปลอมลายมือชื่อของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตในคำขอมิบัตร (บ.ป.๑) เมื่อมีกรณีการทุจริตเกิดขึ้น พนักงานเจ้าหน้าที่มักจะอ้างว่าถูกเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานปลอมลายมือชื่อของตน อีกทั้งปัจจุบันระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ยังมีได้มีการกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจต้องยืนยันการอนุญาตด้วยการสแกนลายนิ้วมือของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตด้วยทุกครั้งนอกจากจะต้องลงชื่อผู้อนุญาตในคำขอมิบัตร (บ.ป.๑) ตามระเบียบที่กำหนด

/จึงทำให้มี...

จึงทำให้มีช่องว่างต่อการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน โดยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานซึ่งจงใจที่จะกระทำการทุจริตมาตั้งแต่ต้นและได้สมรู้ร่วมคิดกับผู้ขอมีบัตร ผู้ยื่นคำขอมีบัตรแทนเจ้าบ้าน และบุคคลผู้นำเชื่อถือที่ให้การรับรองบุคคลผู้ขอมีบัตรในลักษณะกระทำการเป็นขบวนการ จะอาศัยช่องว่าง ที่ระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ยังมีได้กำหนดในทางเทคนิคดังกล่าว กระทำการปลอมลายมือชื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตในคำขอมีบัตร (บ.ป.๑) เมื่อผลิตบัตรเสร็จแล้วก็จะมอบบัตรให้แก่ผู้ขอมีบัตรโดยที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจทราบได้ นอกจากนี้ ในกรณีการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร ซึ่งถึงแม้ว่าจะมีข้อมูลลายนิ้วมือและภาพใบหน้าของผู้ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร จัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน สำหรับใช้เปรียบเทียบในขณะขอมีบัตรแล้วก็ตามก็อาจมีการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนได้หลายกรณีเช่นกัน

ดังนั้น เพื่อให้การป้องกันการทุจริตในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ระมัดระวังป้องกันการทุจริต แล้วอ้างว่าตนไม่ทราบเพราะถูกเจ้าหน้าที่ปลอมลายมือชื่อของตน จึงได้กำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน ด้วยการกำหนดเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานควรเสนอความคิดเห็นต่อผู้บังคับบัญชาก่อนดำเนินการทำบัตร แนวทางปฏิบัติในการขอความเห็น การอนุญาต การรายงาน การดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน และการพัฒนาระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ที่กำหนดในทางเทคนิคให้มีระบบการยืนยันการอนุญาตตามกรณีที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนและการขอมีบัตรครั้งแรกทุกกรณี ด้วยการสแกนลายนิ้วมือของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตด้วยทุกครั้งนอกจากจะต้องลงชื่อผู้อนุญาตในคำขอมีบัตร (บ.ป.๑) ตามระเบียบที่กำหนด โดยให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองกระบี่ ดำเนินการตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

สำหรับสำนักทะเบียนอำเภอ ขอให้แจ้งสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลในพื้นที่รับผิดชอบถือปฏิบัติต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายธานี หะยิมะสาและ)

ปลัดจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่

กลุ่มงานปกครอง

ที่ทำการปกครองจังหวัด

โทร./โทรสาร. ๐-๗๕๖๑-๒๒๕๕

๖๖๓๖๖

คณะกรรมการจังหวัด...
654
วันที่ ๑๐ มี.ค. ๒๕๖๖
เรื่อง

ด่วนมาก

ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๙๙๙๙

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

ที่ส่งมอบปลัดกระทรวงมหาดไทย
เลขที่ ๑๐๑
วันที่ ๑๒ มี.ค. ๒๕๖๖
ฝ่าย/งาน

เรื่อง มาตรการในการป้องกันการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๒๒๓๐ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๐
- ๒. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๑๐.๓/ว ๒๒๘๓ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๒
- ๓. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๒/ว ๓๗๒๐ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
- ๔. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๒๘๗๙๕ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน โดยให้สำนักทะเบียนทุกแห่งถือปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตทางทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนที่เกิดจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบมากที่สุด โดยกำชับให้ผู้บังคับบัญชาควบคุมกำกับดูแลเอาใจใส่ในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มิให้เกิดปัญหาทั้งทางทุจริตและการร้องเรียน แล้วนั้น

ปัญหาการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนในห้วงระยะเวลาที่ผ่านมากรมการปกครองยังคงได้รับรายงานการทุจริตจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนเป็นระยะๆ ในลักษณะการสวมตัวทำบัตร ทั้งที่เป็นคนต่างด้าว สวมตัวคนไทยและคนไทยสวมตัวคนไทยด้วยกันเอง แม้ว่าจะได้มีการออกมาตรการป้องกันการทุจริตในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน โดยคาดโทษทางวินัยกรณีเจ้าหน้าที่เจตนาทุจริต จะต้องถูกลงโทษสถานหนักเพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่าง และควรสั่งพักราชการเจ้าหน้าที่ผู้ผิดการกระทำผิดแล้วนั้น พฤติกรรมดังกล่าวยังคงมีให้เห็นเป็นข่าวทางสื่อมวลชน และล่าสุดได้ปรากฏข่าวการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนของสำนักทะเบียนอำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ ข่าวการจับกุมนายทุนเงินในพื้นที่อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี รายงานนิติพัฒน์ โชคชัยธนพร หรือ กู๋เอี้ยว สัญชาติจีน ถือบัตรประจำตัวประชาชนไทย ออกโดยเทศบาลเมืองตราด จังหวัดตราด และข่าวการจับกุมนายทุนเงินสวมบัตรประจำตัวประชาชนไทย สร้างภาพเป็นคนของสถานทูต รายงานเส้า เสี่ยวป๋อ สัญชาติจีน โดยในการทำทุจริตนั้น เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (ผู้รับคำขอ/ผู้พิมพ์ลายนิ้วมือ/ผู้ถ่ายรูป) จะอาศัยช่องว่างในการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจที่ปล่อยปละละเลยไม่ระมัดระวังป้องกันการทุจริต กระทำการปลอมลายมือชื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีอนุญาตทำบัตรประจำตัวประชาชน ในส่วนของพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจก็มีพฤติกรรมปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ระมัดระวังป้องกันการทุจริตจนทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานฉวยโอกาสนั้นกระทำการทุจริตได้ และมักอ้างว่าถูกเจ้าหน้าที่ปลอมลายมือชื่อของตน

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วเห็นว่า ปัญหาหรือกรณีที่มีสุ่มเสี่ยงต่อการทุจริตสวมตัวทำบัตรประชาชนได้โดยง่าย พบว่ากรณีการขอมีบัตรครั้งแรกจะมีความเสี่ยงสูงมากต่อการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน เนื่องจากยังไม่มีลายพิมพ์นิ้วมือและภาพใบหน้าของผู้ขอมีบัตรจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนมาก่อนสำหรับใช้ในการเปรียบเทียบพิสูจน์และยืนยันตัวบุคคลในขณะขอมีบัตร และระเบียบกรมการปกครองว่าด้วย

/การจัดทำบัตร...

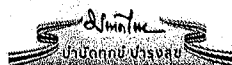

การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ได้กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบการมีชื่อและรายการอยู่ในทะเบียนบ้านของผู้ขอมีบัตร และเรียกหลักฐานสูติบัตร หรือหลักฐานเอกสารอื่นที่ทางราชการออกให้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น สำเนาทะเบียนนักเรียน เป็นต้น แต่หากไม่มีหลักฐานเอกสารดังกล่าวให้สอบสวนบุคคลซึ่งมีหน้าที่ยื่นคำขอแทน หรือสอบสวนเจ้าบ้าน หรือบุคคลผู้มาเชื่อถือแทน ซึ่งหากการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่ขาดความละเอียดรอบคอบในความน่าเชื่อถือของพยานเอกสารและพยานบุคคลที่ให้การรับรองตัวบุคคลผู้ขอมีบัตรว่าเป็นเจ้าของรายการบุคคลในทะเบียนบ้านและสูติบัตรที่แท้จริง อาจทำให้เกิดการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนมาตั้งแต่ต้น เช่น นำตัวบุคคลผู้ขอมีบัตรสวมรายการบุคคลในทะเบียนบ้านและสูติบัตรของผู้ที่ตายไปแล้ว แต่ยังไม่ได้มีการแจ้งตายและจำหน่ายออกจากทะเบียนบ้าน เป็นต้น และสาเหตุอีกประการหนึ่งเกิดจากตัวบุคคลพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจได้ปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ระมัดระวังป้องกันการทุจริตซึ่งอาจทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอาศัยช่องว่างจากการปล่อยปละละเลยดังกล่าวนั้น กระทำการทุจริตด้วยการปลอมลายมือชื่อของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตในคำขอมีบัตร (บ.ป.๑) เมื่อมีการทุจริตเกิดขึ้น พนักงานเจ้าหน้าที่มักจะอ้างว่าถูกเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานปลอมลายมือชื่อของตน อีกทั้งปัจจุบันระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ยังมิได้มีการกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจต้องยืนยันการอนุญาตด้วยการสแกนลายนิ้วมือของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตด้วยทุกครั้งนอกจากจะต้องลงชื่อผู้อนุญาตในคำขอมีบัตร (บ.ป.๑) ตามระเบียบที่กำหนด จึงทำให้มีช่องว่างต่อการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน โดยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานซึ่งจงใจที่จะกระทำการทุจริตมาตั้งแต่ต้นและได้สมรู้ร่วมคิดกับผู้ขอมีบัตร ผู้ยื่นคำขอมีบัตรแทน เจ้าบ้าน และบุคคลผู้มาเชื่อถือที่ให้การรับรองบุคคลผู้ขอมีบัตรในลักษณะกระทำการเป็นขบวนการ จะอาศัยช่องว่าง ที่ระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ยังมิได้กำหนดในทางเทคนิคดังกล่าว กระทำการปลอมลายมือชื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตในคำขอมีบัตร (บ.ป.๑) เมื่อผลิตบัตรเสร็จแล้วก็จะมอบบัตรให้แก่ผู้ขอมีบัตรโดยที่พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่อาจทราบได้นอกจากนี้ ในกรณีการขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร ซึ่งถึงแม้ว่าจะมีข้อมูลลายนิ้วมือและภาพใบหน้าของผู้ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร จัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชนสำหรับใช้เปรียบเทียบในขณะขอมีบัตรแล้วก็ตาม ก็อาจมีการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนได้หลายกรณีเช่นกัน

ดังนั้น เพื่อให้การป้องกันการทุจริตในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจปล่อยปละละเลยในการปฏิบัติหน้าที่ไม่ระมัดระวังป้องกันการทุจริตแล้วอ้างว่าตนไม่ทราบเพราะถูกเจ้าหน้าที่ปลอมลายมือชื่อของ จึงได้กำหนดมาตรการในการป้องกันการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชน ด้วยการกำหนดเหตุหรือกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานควรเสนอขอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาก่อนดำเนินการจัดทำบัตร แนวทางปฏิบัติในการขอความเห็น การอนุญาต การรายงานการดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน และการพัฒนาระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนที่กำหนดในทางเทคนิคให้มีระบบการยืนยันการอนุญาตตามกรณีที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนและการขอมีบัตรครั้งแรกทุกกรณี ด้วยการสแกนลายนิ้วมือของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตด้วยทุกครั้งนอกจากจะต้องลงชื่อผู้อนุญาตในคำขอมีบัตร (บ.ป.๑) ตามระเบียบที่กำหนด โดยให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งถือปฏิบัติดังนี้

๑. เมื่อมีการติดต่อกับนี้ ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (ผู้รับคำขอ/ผู้พิมพ์ลายนิ้วมือ/ผู้ถ่ายรูป) ควรเสนอขอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปก่อนการจัดทำบัตร เพื่อให้การพิจารณาอนุญาตเป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบในเรื่องความน่าเชื่อถือของพยานเอกสารและพยานบุคคลผู้ให้การรับรอง

//(๑) บุคคลขอมีบัตรครั้งแรก...

(๑) บุคคลขอมีบัตรครั้งแรก มีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน โดยบิดามารดาตามสูติบัตรแยกกันอยู่ และปรากฏว่าบิดาหรือมารดาที่นำบุตรมาขอมีบัตรนั้น เป็นบิดามารดาที่บุตรไม่ได้อยู่ด้วยและติดต่อมาเป็นเวลานานตั้งแต่เล็กจนมาขอมีบัตร โดยมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

(๒) บุคคลขอมีบัตรครั้งแรก ซึ่งมีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ไม่ปรากฏบิดามารดา มาแสดงตน โดยมีญาติหรือเจ้าบ้านหรือบุคคลซึ่งรับดูแลผู้นั้นอยู่ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกันกับผู้ขอมีบัตร หรือ บุคคลอื่นซึ่งมีคำสั่งศาลแต่งตั้งให้เป็นผู้ปกครอง ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ นำผู้ขอมีบัตรมาขอมีบัตร โดยมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

(๓) บุคคลขอมีบัตรครั้งแรก มีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ไม่ปรากฏบิดามารดา หรือญาติ หรือเจ้าบ้าน หรือบุคคลซึ่งรับดูแลผู้นั้นอยู่ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกันกับผู้ขอมีบัตร หรือบุคคลอื่นซึ่งมีคำสั่งศาลให้เป็นผู้ปกครอง ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ มาแสดงตน โดยมีบุคคลอื่นซึ่งไม่มีความสัมพันธ์ทางสายเลือดกับผู้ขอมีบัตร ไม่มีคำสั่งศาลแต่งตั้งให้เป็นผู้ปกครอง ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ นำผู้ขอมีบัตรมาขอมีบัตร โดยอ้างว่าได้รับฝากเลี้ยงเด็กมาตั้งแต่เล็ก เป็นต้น โดยมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

(๔) บุคคลขอมีบัตรครั้งแรก มีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีชื่อในทะเบียนบ้าน ไม่เคยขอมีบัตรเลยมาเป็นเวลานาน โดยจะมีบิดาและหรือมารดาและหรือมีบุคคลอื่นมาแสดงตน โดยมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

(๕) บุคคลขอมีบัตรครั้งแรก ได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านจากสำนักทะเบียนอื่น แล้วมาขอมีบัตรที่สำนักทะเบียนที่บุคคลดังกล่าวอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน โดยมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

(๖) บุคคลขอมีบัตรครั้งแรก มีอายุตั้งแต่เจ็ดปีบริบูรณ์ขึ้นไป มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน โดยมีบิดาหรือมารดาเป็นคนต่างด้าว และผู้ขอมีบัตรอาศัยอยู่ในต่างประเทศมาโดยตลอดและกลับมาประเทศไทยเพื่อขอมีบัตร โดยจะมีบิดาและหรือมารดา หรือ จะมีบุคคลอื่นมาแสดงตน และมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

(๗) บุคคลขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรโดยปรากฏหลักฐานการทำบัตร แต่ไม่ปรากฏหลักฐานลายนิ้วมือ และหรือรูปถ่ายในฐานข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน

(๘) บุคคลขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร โดยปรากฏหลักฐานการทำบัตรที่ไม่ได้ออกโดยระบบคอมพิวเตอร์ และมีได้ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรเลย

(๙) บุคคลขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร เป็นผู้ทำคัลยกรรมจนเห็นได้ชัดเจนว่าไม่เหมือนกับบุคคลเดิม

(๑๐) บุคคลขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร เป็นบุคคลทางกายภาพร่างกายเห็นได้ชัดว่าไม่ตรงกับรายการทางทะเบียนราษฎร

(๑๑) บุคคลขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร เป็นบุคคลประสพอุบัติเหตุ ทำให้ไม่สามารถพิสูจน์ใบหน้าหรือลายนิ้วมือที่ชัดเจนได้ โดยมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

(๑๒) บุคคลขอมีบัตรใหม่ เนื่องจากขอคืนรายการในทะเบียนบ้านและทำเรื่องย้ายตนเองไปยังสำนักทะเบียนที่ตนอาศัยอยู่ ณ ปัจจุบัน โดยมีความประสงค์ขอมีบัตรประจำตัวประชาชน ณ สำนักทะเบียนที่ตนย้ายไปอยู่ใหม่ โดยมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

/ (๑๓) บุคคลขอมีบัตรใหม่...

(๑๓) บุคคลขอมีบัตรใหม่ แต่ไม่ปรากฏหลักฐานการทำบัตรในฐานะข้อมูลทะเบียนบัตรประจำตัวประชาชน โดยอ้างว่าเคยมีบัตรประจำตัวประชาชนมาก่อนแล้ว (บัตรรุ่นเก่า) โดยมีเอกสารหลักฐานมาแสดงหรือไม่ก็ตาม

๒. การเสนอขอความเห็นในกรณีเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเห็นควรเสนอขอความเห็นต่อผู้บังคับบัญชา ให้ถือปฏิบัติดังนี้

(๑) ถ้าผู้ขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร เป็นกรณีตามข้อ ๑. (๑) ถึง (๑๓) ในกรณีสำนักทะเบียนอำเภอ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เสนอขอความเห็นจากหัวหน้ากลุ่มงานหรือหัวหน้าฝ่ายงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน กรณีไม่มีหัวหน้ากลุ่ม/ฝ่ายงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตด้วยตนเองโดยไม่เสนอขอความเห็นก็ได้ กรณีมีความเห็นแย้งให้ถือความเห็นผู้อนุญาตและให้ผู้มีความเห็นอนุญาตเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ กรณีหัวหน้ากลุ่มงานหรือหัวหน้าฝ่ายซึ่งสำนักทะเบียนนั้นไม่มีหัวหน้ากลุ่มงาน ดำเนินการเองในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ต้องขอความเห็น กรณีมีทั้งหัวหน้ากลุ่มงานและหัวหน้าฝ่ายให้ผู้ปฏิบัติในฐานะพนักงานเจ้าหน้าที่เสนอความเห็นตามลำดับถึงหัวหน้ากลุ่มงาน

สำหรับสำนักทะเบียนท้องถิ่นให้พิจารณาขอความเห็นจากผู้ซึ่งเป็นหัวหน้าฝ่ายในการปฏิบัติหน้าที่ควบคุมงานทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชน ณ สำนักทะเบียนนั้นๆ กรณีไม่มีหัวหน้าดังกล่าว หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตด้วยตนเองโดยไม่เสนอขอความเห็นจากหัวหน้าดังกล่าวก็ได้ กรณีมีความเห็นแย้งหรือหัวหน้าฝ่ายดำเนินการเองให้ถือปฏิบัติตามแนวทางเดียวกันกับ (๑) โดยอนุโลม

(๒) ในการให้ความเห็นตาม (๑) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกเสนอขอความเห็นในคำขอ บ.ป.๑ และให้ผู้บังคับบัญชาตาม (๑) ให้ความเห็นในคำขอ บ.ป.๑

(๓) การขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรตาม ข้อ ๑ (๙) ให้มีบุคคลรับรองและหรือมีหลักฐานแสดงการทำศัลยกรรมที่ออกโดยแพทย์ผู้ทำศัลยกรรมเป็นผู้ลงนามในเอกสารดังกล่าว

(๔) การขอมีบัตร ขอเปลี่ยนบัตรหรือขอเปลี่ยนบัตรใหม่ในกรณีอื่นนอกจากข้อ ๑ พนักงานเจ้าหน้าที่สามารถดำเนินการอนุญาตได้โดยไม่ต้องพิจารณาในเรื่องการเสนอขอความเห็น

(๕) ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการสอบสวนและหรือแสวงหาพยานหลักฐานของผู้ขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร และหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาในการอนุญาตหรือไม่อนุญาตในการขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตร นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาเอกสารหลักฐาน และดำเนินการไปด้วยความละเอียดรอบคอบ ไม่ประวิงเวลา และมีหนังสือแจ้งผู้ขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรทราบในเบื้องต้น และแจ้งโดยวิธีอื่นใดให้ทราบเป็นระยะๆ ด้วย

๓. การอนุญาต การรายงาน การพิจารณาของผู้บังคับบัญชาในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน และการพัฒนาระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบการอนุญาตจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนมีความชัดเจน และเพื่อมิให้เกิดกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (ผู้รับคำขอ/ผู้พิมพ์ลายนิ้วมือ/ผู้ถ่ายรูป) กระทำการทุจริตปลอมลายมือชื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตในคำขอมีบัตร (บ.ป.๑) หรือกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีกอ้างว่าถูกเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานปลอมลายมือชื่อของตน จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติไว้ ดังนี้

(๑) กรณีขอมีบัตรประจำตัวประชาชนครั้งแรกตามข้อ ๑. (๑) ถึง (๖) และการขอมีบัตรครั้งแรกในกรณีอื่นๆ ทุกกรณี ระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ จะกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องยืนยันการอนุญาตด้วยการสแกนลายนิ้วมือของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาต

/ด้วยทุกครั้ง...

ด้วยทุกครั้งนอกจากที่จะต้องลงชื่อในคำขอมิบัติ (บ.ป.๑) ตามที่ระเบียบกำหนด มิฉะนั้นระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์จะไม่อนุญาตให้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไปในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนรายนั้น ๆ ได้

(๒) กรณีตรวจพบบุคคลสองรายการ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับดำเนินการพิสูจน์รายการที่ถูกต้องและดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรและรายงานสำนักบริหารการทะเบียนทราบ

(๓) กรณีตามข้อ ๑. (๑) ถึง (๑๓) เมื่อได้ดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องรายงานให้ นายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล และหัวหน้าสำนักปลัดเมืองพัทยา ในฐานะผู้บังคับบัญชาของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ทราบและพิจารณาถึงผลการปฏิบัติอีกชั้นหนึ่งด้วยทุกครั้ง

(๔) ภายใต้บังคับข้อ ๕๙ วรรคสอง ขอให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้พิจารณาสังเกตรูปถ่ายในอดีตของผู้ขอมิบัติใหม่หรือขอเปลี่ยนบัตรด้วยความละเอียดรอบคอบก่อนจัดพิมพ์ใบคำขอมิบัติ (บ.ป.๑) เสนอพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตให้ทำบัตร หากพบว่ามีข้อสงสัยหรือมีการเปลี่ยนแปลงจนเห็นได้ชัด ให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติแจ้งผู้บังคับบัญชาเหนือตนทราบทันที หากเจ้าหน้าที่พบเห็นกรณีดังกล่าวแล้วเพิกเฉยไม่แจ้งถือว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นจงใจให้เกิดการทุจริต ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้ร่วมตรวจสอบด้วยกับเจ้าหน้าที่ หากพบว่ามีข้อสงสัยหรือมีการเปลี่ยนแปลงจนเห็นได้ชัด และพนักงานเจ้าหน้าที่อนุญาตโดยผู้เป็นเจ้าหน้าที่ได้ทักท้วงแล้ว ก็ให้เจ้าหน้าที่บันทึกความเห็นแย้งของตนไว้เป็นหลักฐานในใบคำขอมิบัติ (บ.ป.๑) ด้วย เมื่อปรากฏในภายหลังว่ามีการทุจริตสวมตัวทำบัตรประจำตัวประชาชนรายนั้นๆ จะถือว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจอนุญาตให้ทำบัตร และผู้บังคับบัญชาของพนักงานเจ้าหน้าที่บกพร่องต่อหน้าที่อย่างร้ายแรง ซึ่งจะต้องถูกลงโทษทางวินัยสถานหนักตามควรแก่กรณี

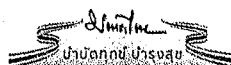
(๕) ในการบันทึกรายละเอียดในใบ บ.ป.๑ ทางระบบคอมพิวเตอร์ กรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการตาม ข้อ ๒ ให้เจ้าหน้าที่เลือกรายการในระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน ขอมิบัติ หรือ ขอมิบัติใหม่ หรือ ขอเปลี่ยนบัตร “กรณีขอความเห็น ตามหนังสือ มท ที่.....” โดยเลือกรายการ (๑) ถึง (๑๓) ตามที่ได้ดำเนินการให้ถูกต้อง ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรายงานให้สำนักบริหารการทะเบียนทราบ และเป็นข้อมูลที่จะได้รายงานประจำวันให้ผู้บังคับบัญชาตาม (๓) ทราบด้วย

(๖) ให้สำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งได้ศึกษากรณีที่ควรเสนอขอความเห็นตามข้อ ๑. และแนวทางปฏิบัติในการขอความเห็นตามข้อ ๒. และ ข้อ ๓. การอนุญาต การรายงาน การพิจารณาของผู้บังคับบัญชาในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน และการพัฒนาระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โดยถือเป็นข้อที่ควรปฏิบัติในการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน เพื่อเป็นการถ่วงดุลในการพิจารณาอนุญาตได้เป็นไปด้วยความละเอียดรอบคอบ และแสดงให้เห็นถึงเจตนาของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน พนักงานเจ้าหน้าที่ และผู้บังคับบัญชาว่าได้กระทำการไปด้วยความสุจริต

(๗) ในกรณีเมื่อผู้บังคับบัญชาตาม (๓) ได้รับรายงาน เห็นว่ามีเหตุอันควรสงสัยว่าการอนุญาตให้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนรายใดมีหลักฐานเอกสารหรือพยานบุคคลไม่น่าเชื่อถือ หรือปฏิบัติไม่ถูกต้องหรือปฏิบัติไม่ครบถ้วนหรือมีการทุจริต ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวดำเนินการพิจารณาตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้องโดยทันที หากเพิกเฉยถือว่าเป็นผู้สนับสนุนหรือจงใจให้เกิดการทุจริต หรือบกพร่องต่อหน้าที่อย่างร้ายแรง

(๘) สำหรับการดำเนินการตามข้อ ๓ (๑) และ (๕) นั้น ระบบโปรแกรมการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน จะเริ่มดำเนินการได้ภายในเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

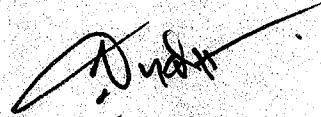
/ทั้งนี้ ในการขอมิบัติ...

ทั้งนี้ ในการขอมีบัตร ขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตรตามกรณี ข้อ ๑ (๑) ถึง (๑๓) ที่มีความเสี่ยงต่อการทุจริตจัดทำบัตร หรือการจัดทำบัตรที่ต้องมีการสอบสวน สำนักบริหารการทะเบียนได้มีการจัดทำระบบเฝ้าระวังตรวจสอบอีกทางหนึ่งด้วย และให้เป็นหน้าที่ของปลัดจังหวัด นายอำเภอ ผู้อำนวยการเขต ปลัดเทศบาล และหัวหน้าสำนักปลัดเมืองพัทยา ได้หมั่นตรวจสอบรายงานประจำวัน และควบคุมกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้จัดทำบัตรประจำตัวประชาชนด้วยความละเอียดรอบคอบ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้ตามระเบียบและหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมาตรการที่กำหนดนี้ และสร้างความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ทุกระดับให้ตระหนักอยู่เสมอว่างานบัตรประจำตัวประชาชนเป็นงานให้บริการประชาชนที่มีความสำคัญเกี่ยวข้องกับความมั่นคงของประเทศด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอให้แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอและสำนักทะเบียนท้องถิ่นทุกแห่งทราบ และถือปฏิบัติตามมาตรการในการป้องกันการทุจริตสวมตัวบัตรประจำตัวประชาชนที่กำหนดนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง
สำนักบริหารการทะเบียน
โทร ๐ ๒๗๙๑ ๗๖๑๒
โทรสาร ๐ ๒๙๐๖ ๙๒๘๙

